Dinsdag 4 juli 1916 – ochtendeditie

De verzorging van de Belgische vrouwen te Amersfoort.

Naar aanleiding van een mededeling, dat de verzorging van vluchtelingen en vrouwen van geïnterneerden te Amersfoort uit Nederlandse in Belgische handen zal overgaan, schrijft de Haagse correspondent van het Handelsblad:

Aanvankelijk werden en vrouwen van geïnterneerden en vluchtelingen onder één rubriek gerangschikt, maar nadat men meer overging tot het samenbrengen van de geïnterneerden en hun vrouwen in gezinnen, moesten deze vrouwen onder één administratieve rubriek met de geïnterneerden worden gebracht. En toen nu de Belgische regering mededeelde, dat ook het onderhoud van de vrouwen na de oorlog zou worden vergoed, terwijl bovendien de kostenberekening voor gezinnen met eigen inkomsten gecompliceerd werd, oordeelde men het best, dat de verantwoordelijkheid voor de kosten van onderhoud mede werd gedragen door Belgen, met name Belgische officieren.

Het stelsel, dat nu wordt toegepast, is het volgende: Het (in het vervolg Belgisch) plaatselijk comité geeft aan het regeringscomité in Den Haag op, welke inkomsten elk gezin heeft (hetzij uit loon van tewerkstelling, hetzij uit eigen inkomsten of uit inkomsten der vrouw). In Den Haag wordt dan nagegaan, welk inkomen zulk een gezin (naargelang van de grootte) redelijkerwijze moet hebben (daarvoor is, in overleg met deskundigen, een schaal gemaakt) en wat er dan, na aftrek van de eigen verdiensten, tekort mocht komen, wordt van regeringswege bijgepast. Het spreekt vanzelf, dat dit laatste bedrag hoger wordt naarmate de bedragen der eigen inkomsten lager worden opgegeven, en daar het dus een vrij delicate zaak geldt, enerzijds tegenover de gezinnen der geïnterneerden,

maar anderzijds ook tegenover de Belgische regering, die de bijgepaste bedragen te zijner tijd te restitueren krijgt, heeft men de verantwoordelijkheid voor de opgaven van de inkomsten in Belgische handen willen leggen.

De kledingverzorging echter blijft buiten deze regeling. En daarvoor zal, plaatselijk, een gemengde Hollands-Belgische commissie worden ingesteld.

Londen, 3 juli. De avondbladen schrijven in bezonnen, sobere woorden over het Engels-Franse offensief. Zo zegt de Westminster Gazette dat het offensief naar alle waarschijnlijkheid afwijkt van de plaatselijke offensieve bewegingen van verleden jaar, zoals die bij Nieuwkapelle, Loos en in Champagne, en dat we geen spoedige beslissende resultaten kunnen verwachten. We moeten veeleer een tijdvak van langdurige strijd tegemoet zien, waarin we niet alleen terrein hopen te winnen, doch ook bij te dragen tot de uitputting van het vijandelijke weerstandvermogen. Het winnen van terrein is bij deze oorlogvoering wellicht zelfs van ondergeschikt belang, wanneer wij er althans in slagen het initiatief te verkrijgen en te behouden. Al wat we mogen hopen, is, dat een nauwe samenwerking tussen de bondgenoten op alle gevechtsterreinen thans bestaat. Op dit ogenblik slaan wij het verkwikkelijke toneel gade, dat de bondgenoten bijna overal tot het offensief overgaan.

De Pall Mall Gazette schrijft: De politiek, die we thans volgen, is de politiek van de stelselmatige druk, en de wetenschap van dit feit behoort elk oordeel omtrent de resultaten te richten. Wij hebben sedert Ieper, Nieuwkapelle en Loos grotelijks in ervaring gewonnen en de nieuwe politiek zal vermoedelijk niet tot snelle dramatische veranderingen leiden. Wij hopen echter op voortdurende voordelen en op het afmaken van de vijand, meter voor meter, met

gebruikmaking van onze overmacht aan metaal en ontploffingsmiddelen.

De spoorwegdirectie te Essen maakt het publiek opmerkzaam, dat op last der militaire overheid de treinen aan de grens nu en dan gecontroleerd zullen worden en reizigers dan met legitimatiepapieren het doel van hun reis moeten kunnen bewijzen. Wie geen legitimatiebewijzen heeft, wordt streng gestraft.

Deze maatregel staat in verband met het spionagegevaar.

In Vlaanderen.

Bij Ieper.

Berlijn, 27 juni.

Geen officier en ook geen soldaat beweegt zich thans nog ongewapend achter het front. Het wapen is echter slechts een verdedigingswapen, en het hangt, ongeveer als een botaniseertrommel, in een ronde bus op de rug. Een zo onafscheidelijk aanhangsel van de krijgsman is het gasmasker geworden.

Ongezonde luchten moeten er hier uit het westen waaien, als niemand zelfs kilometers achter het front, zich zonder dit voorwerp vertonen mag. Om het gasmasker luchtdicht sluitend te maken, heeft de soldaat een even praktische als dierbare overlevering van vroegere geslachten van krijgslieden, zijn “oorlogsbaard” moeten opofferen. De van alle Duitse oorlogsschilderijen bekende “Kaiser-Friedrich-Bart” is evenzo zeer uit de tijd geraakt, als de naam van de Franse “poilu”. Niet de geringste lucht mag buiten de “patroon” om in de maskers binnendringen. Stuk voor stuk worden zij in de “stinkkamers” geprobeerd, in onderaardse, luchtdichte vertrekken,

waar men dampen loslaat, en de man dan, met zijn mombakkes voor het gezicht, zonder uiterlijk gevaar de geneugten van de gasaanval kan smaken. Iedere ondichtheid van het masker wordt op die wijze ontdekt.

Wij zijn hier in het gebied van de “dikke lucht”. Dikke lucht is de technische naam voor een atmosfeer, waarin rijkelijk granaten rondzwerven. De vuurlinie bezoeken heet “dikke lucht happen”. Er zijn vele soldaten, die in deze dampkring zeer goed geacclimatiseerd raken. Ze beweren de taal van de projectielen te verstaan, en ze daardoor gemakkelijk te kunnen ontwijken. Als het niet te erg wordt tenminste …

Het is hier echter gewoonlijk heel erg. Wij zijn op bezoek in de catacomben van een ontzaglijk groot, oud klooster. Het gebouw, enige malen zo groot als de oppervlakte van een aanzienlijke kathedraal, is volkomen gesloopt door de zware granaten. Het vormt nu nog slechts een lage, schilderachtige ruïne, waarin men over bergen van puin klimt. De kelders echter zijn nog bewoond. Daar is een lazaret, waar iedere nacht de gewonden worden heengebracht. Met betondek heeft men de oude bogen nog versterkt. Bij het onzekere licht van een kaars strompelen wij van vertrek naar vertrek, tot in de operatiekamer, waar zelfs een acetyleenkaars slechts in haar naaste omtrek het dikke kelderduister voldoende kan wegvagen. De jonge dokters zijn zeer verheugd met hun inrichting. Een zo goede verzamelplaats voor gewonden treft men zelden voor in de linie, zeggen zij. “Hier kunnen wij zelfs vrij belangrijke operaties doen, en het lijden der gewonden bekorten. Wij hebben ligplaats voor dertig patiënten. En dan, zo bomvrij als onze inrichting is!” “Ja, goed verschanst zijt ge hier wel” zeg ik, opkijkend naar het gewelf, dat nog verdubbeld is door de betonblokken en van boven met bergen van puin bedekt is. “Als de granaten maar niet boven de 20 cm gaan”,

voegt een hospitaalsoldaat er aan toe. En men wijst ons een paar spelonken, die door zware projectielen zijn ingedrukt.

Nacht aan nacht werken hier de dokters, vaak terwijl de oude grondvesten schudden door het voortdurend ontploffen der scheepsprojectielen rondom. “Maar men raakt aan elke stoornis gewend” zeggen zij. Toch lijkt het mij maar goed, dat een “stoornis”, die ik dicht bij een der ingangen van de catacomben zie liggen, niet gesprongen is; zij meet 30 cm diameter …

De bouwmeester, die eens in vroeger eeuwen het klooster gebouwd heeft, heeft goede kalk gebruikt, dat moet men zeggen. De hoge hofmuur staat nog voor de grootste helft, ofschoon hij door kanonkogels doorzeefd is als een schijf; gat ligt naast gat, en deze ronde venstertjes zijn zo talrijk, dat de muur als dekking tegen de Engelse waarnemers nog slechts betrekkelijke waarde heeft. Maar het blijft wazig en de plek krijgt vandaag niet eens het rantsoen artillerievuur, waarop zij naar vast gebruik recht heeft. In de verte bomt het en in de hoogte staan witte schrapnellwolkjes aan de hemel, die altijd te laat, naar een vlug manoeuvrerende Duitse vlieger grijpen. Ons echter laat men met rust.

Dan bezoeken wij een desolaat stadje, het in het najaar van 1914 zo vaak genoemde X. Brok na brok hebben de granaten de huizen weg gereten. Men ziet hoe zij nog als kwartieren hebben gediend en hoe kunstvaardige krijgslieden toen kleurige en grappige fresco’s op de muren hebben getekend. Van de kamers zijn de bewoners echter naar de kelders verhuisd, en op de duur hebben zij ook die voor de veiliger woonholen geruild. Maar de granaten vreten verder aan de huizen, jagen stofwolken op uit de puinhopen en slingeren de baksteen over de straat. Dag en nacht wordt er geschoten hier in de buurt, bij nacht nog meer dan overdag. Want zolang als het licht is waagt zich niemand op de wegen in het vlakke land. Ook wij moeten

ons langs sluippaden en door loopgraven bewegen. In het donker echter vinden aflossingen plaats, en worden over houten rails – tegen het geraas – de betonblokken voor de stellingbouw naar de voorste linie gereden. Als oude buren kent men echter elkaars gewoonten, en daarom worden steeds, zodra het duister invalt, de wegen onder gordijnvuur gehouden. Maar het nodige werk moet gebeuren, en de troepen moeten naar hun post. Dus is er iedere nacht bezigheid voor de dokters in het kelderlazaret, dat wij tevoren hadden bezocht.

Somber, stil beklemmend, triest, is het op deze druilerige dag in het land van Ieper. De gevechten bij Zillebeke hebben uitgeraasd, en het waas ligt als een domper op alle strijdlust. Beter wordt de lucht eerst, terwijl wij aan het eten zijn. Om het huis is een groot soldatenkerkhof aangelegd. Van de datums der sierlijke kruisen leest men een stukje oorlogsgeschiedenis, bv. de fasen van de strijd om de mijntrechters van St.-Elooi. Van de zolder van een der bijgebouwen zien wij Ieper weer liggen, de ruïnenstad met haar taai de kop opstekende toren, en een ogenblik in de zonneschijn stralend, het kostbaarste bezit der Engelsen in deze streek, de alles overheersende Kemmelberg.

Het gebulder van het geschut neemt weer toe: Van alle kanten komt het aangedreund. Het land raakt weer in zijn normale plooi …

Het wordt middag en wij keren naar ons Frans kwartierstadje terug. We passeren de drie levenstrappen van de Duitse soldaat, front, reserve en burgerkwartier, waar hij afwisselend telkens zes dagen doorbrengt. De grote barakken van de reserve liggen onder boomgroepen verspreid, als dekking tegen het scherpziend oog van de vliegers. Daar wordt geëxerceerd, maar wij moeten telkens dekking zoeken, als het projectiel wordt weggeworpen. Bij de ontploffing mogen wij slechts toezien vanuit een afstand van 200 meter. Dichterbij is het niet veilig.

Wij rijden verder, komen door de steden, waar het, ondanks het voortdurend dreigen van zware granaten en vliegerbommen, bedrijvig is in de straten, en waar de bevolking er dank zij de zorgen van het Amerikaanse comité zo oneindig veel beter uitziet dan in het hulpeloze Polen …

Enige uren later zitten wij in een treintje naar Gent.

Memoranda (KVdW).

Brussel, 19 juni.

Is hier te Brussel wel alles gedaan om onder de bezetting het volk nuttig bezig te houden? Een vriend uit Antwerpen werpt mij het voorbeeld van zijn vaderstad tussen de benen: voorlezingen over literatuur, wandelvoordrachten door de musea, en wat al meer. Ik moet mij niet lang bedenken om te antwoorden: wij hebben voor het volk beter dan uw vermaak: wij oefenen de lui in hun ambacht, of leren hun een ambacht aan als zij er nog geen hebben. Ook hier heeft men er aan gedacht, in de eerste bezettingsmaanden al, het volk te onderrichten door dergelijke lezingen; men is toen echter afgestuit op allerlei bezwaren; talrijke struikelblokken kwamen in de weg liggen, en onder deze het feit dat de Brusselse bevolking voor zulke geestelijke vergaderingen niet zo licht te vinden - en niet zo ontvankelijk is als het Antwerpse: de tweetaligheid, en vooral het tegenwoordige onderwijs, dat door die tweetaligheid in de war wordt gebracht, stelt de Brusselaar der mindere standen zeker lager dan de Antwerpenaar van zelfde conditie. Waarbij de vraag rees: is er voor onze werkersbevolking niets nuttigers, op het ogenblik, dan, nogal problematiek, kunstgenot? Kunst: hoe stond zij onszelf, in die eerste oorlogsmaanden, als iets onwelvoeglijks, tegen! Toen bedacht Kamiel Huysmans zijn scholen voor werklozen: elke werkman, van zestien tot veertig, zou de ambachtsschool bezoeken die paste bij zijn

vak, op straffe zich volkssoep en werklozentoelage onthouden te zien. Daar meer van te vertellen hoeft niet: ik heb u inrichting en werking van die scholen uitgelegd toen ze pas gesticht waren, en kan het er dus voor houden dat gij daar minstens even goed op de hoogte van zijt als ik.

De werklui, het eigenlijke volk, heeft dus zijn dagelijkse bezigheid die tegen luiaardij verhoedt. Met de kleine burger, die wel wat voorlezingen over letteren of kunst verdragen kon en er beter op voorbereid kan geacht dan de werkman, is het echter enigszins minder gunstig gesteld. Niet dat deze lieden - mindere handelsklerken, lagere beambten uit overheidsdiensten die op wachtgeld staan, of helemaal niets trekken, zoals dezen van het spoor of van de post, - de handen in de schoot zouden hebben gelegd en waarvan iedere ademtocht een zucht zou wezen, om in 't voorbijgaan even Shelley te citeren: de Volkssoep en de gemeentemagazijnen hebben er hun verkleefdste helpers onder gevonden, tegen vergoedingen die dikwijls niet veel meer dan nul zijn: een bewijs van de arbeidzaamheid van onze mensen. Dezen echter die van welke bezigheid ook verstoken blijven, vinden dan nog steeds gelegenheid hun tijd leerrijk en aangenaam bezig te houden. Zij hebben, waar dit nog nodig was, de volksbibliotheken van Willemsfonds e.d. ontdekt; veel meer dan vroeger treft men ze in de musea aan, en wel het meest nog in de wetenschappelijke. Hierin trouwens gevolgd door de meer gegoede standen, die ook heel wat minder te doen hebben dan vroeger: zo is hier een zeer uitgebreide leenbibliotheek, die het getal van haar abonnees onder de oorlog meer dan verdubbelen zag. Er is trouwens beters nog, dat er deze dagen is bijgekomen; de “Société nationale des aquariums et terrariums de Belgique” heeft in de lokalen der universiteit een alleraardigste tentoonstelling geopend van levende vissen en schaaldieren, insecten en kikkers, uit onze wateren als uit de verste

zeeën. Gij betaalt vijfentwintig centiemen voor de Volksvoeding (hetgeen bij alles regel is geworden, en de eerste der noodwendigheden), en het is u gegeven alen uit hun zandige woningen, zeelten “du fond de leur demeure” op te zien duiken, tussen de verschietende vlucht der forellen en de luie vaart der karpers. Gij leert er de gemakkelijke aard kennen van stekelbaarsjes die men van uit de wateren der oerlandse Woluwe gedompeld heeft in het zilte nat van de Golf van Napels, zonder dat zij er het minste letsel van voelen. De vieze bloedzuiger huist er naast de goudbevlekte salamander. Gij ziet er Mexicaanse goudvisjes met hanenstaarten en sluiervinnen. Sommige zwaardvisjes zijn nog onzichtbaar, niet zozeer vanwege hun doorschijnendheid, maar omdat zij pas vierentwintig uren oud zijn. En dit alles, en nog heel wat meer wonderen, moet gij u niet eens de moeite doen te ontdekken: een aantal jongelui, studenten en meisjesstudenten van de universiteit, geven u uitleggingen op de welwillendste wijze der wereld, leggen er hier het bewijs van af welke uitnemende professoren zij eens worden. Het beste echter is: zulke tentoonstelling wordt veel drukker bezocht dan men zich zou voorstellen. Wij bezitten sedert jaren te Brussel een groot aquarium, hoogst belangrijk o.m. voor de kennis der Kongovissen; welnu: geen beter oord om er zijn middagdutje te gaan doen, zeker als men was er niet gestoord te willen worden. Dit schijnt nu echter gekeerd: Brussel toont zich ineens gepassioneerd voor ichtyologie. En niet alleen meer of minder ontwikkelde lui ontmoet men in bedoelde tentoonstelling: ik was er een maandagmiddag, een halve zondag dus, en dit had men geraden, alleen reeds aan het grote getal werklui in hun beste kleren, die gretiger dan wie ook naar de uitleggingen luisterden. De Brusselaar gaat gaarne op vissen uit in een van de talrijke, mooie vijvers der omstreken van Brussel; de oorlog heeft die liefhebberij te meer aangemoedigd, dat zij kon verhelpen in de schaarste en duurte van het voedsel; er is trouwens met dat doel

niets verwaarloosd om ze aan te moedigen: wedstrijden, toegankelijk maken, mits lichte vergoeding, van gemeentevijvers waar vissen anders verboden was; enz. Nieuwe en oude vissers hadden hier gelegenheid zich op gemakkelijke wijze een wetenschappelijke grond voor hun sport aan te schaffen: het lijdt geen twijfel of brasem en snoek krijgen er een geheiligde smaak door ...

Ziedaar Brusselse volksbezigheden, waar alle maatschappelijke lagen deel aan hebben kunnen, en waar de mindere man, ik zeg het te zijner eer, het gretigst van geniet.

Uit Luikerland.

Luik, 10 juni.

Luik heeft te allen tijde een leger bedelaars gehad, gevormd uit allerhande ongelukkigen, mannen, vrouwen en kinderen, verminkten uit koolputten en fabrieken, doch nog meer ellendig misvormden, op de wereld gekomen in “La cité ardente”, waar de gedachten verzwakken en uitsterven door de helse arbeid aan het vuur of onder de grond. Hier kon men vroeger niet bij een glas Munchener op het terras van een café zitten, zonder meermaals het smeekgebed van een rampeling te horen en daarbij nog in ogen en hart te moeten opnemen een beeld van mensenloze menselijkheid. Deze ongelukkigen treft men thans volstrekt niet meer aan. Men vraagt zich af, waar sommige bekende types wel mogen gevaren zijn, doch bedenkt men daarbij, dat zij het nooit beter hebben beleefd dan thans, nu ze kosteloos met levensvoorraad door de stad worden voorzien, ingelijfd als zij zijn in het leger van de zestigduizend, die sedert weldra twee jaar op kosten van de stadskas voedsel krijgen, zover als nodig is om werkloos te kunnen leven.

De hedendaagse bedelaars hebben hier een zonderling voorkomen van bescheidenheid en schuwheid. Sommigen maken een geweldige indruk, waarbij men meent te voelen, dat er niets in hen gemaakt of geveinsd is. Er zijn er, die zo ongemeen natuurlijk tragisch doen, dat ze voorkomen als een volmaakt lijdensbeeld in wanhoop. Ze hebben, zou men zeggen, al de folteringen van alzijdige ellende te doorstaan. Ik zie dikwijls een jongen, zindelijk gekleed, op dezelfde plaats, in dezelfde straat, met achter zijn grote brilglazen, ogen als die van een koe, zo groot en zo uitpuilend. Zijn taal betekent hoorbaar afsmeken van hulp. Doch men verstaat hem niet, omdat hij spraakgebrekkig is. Schoorvoetend loopt hij u een tijdje na. Dan keert hij terug naar zijn standplaats. Als hij weg is, begint zijn geluid in uw binnenste te klinken als iets ontzettend akeligs. Even vreselijk pakkend, liep me eens op de helling van een steile straat, een volwassen jongeman achterna met zo'n benepen doen, dat het me door het hart sneed. Nooit heb ik dergelijke buitengewone gebaren bij een man gezien. Het kwam van hem uit als uit een oerbron van smart. De indruk, die hij naliet, was deze, die onze kinderlijke verbeelding had van een geest, die terugkomt. En toch kan men niet geven. Men heeft te veel vastgestelde geldhulp te verstrekken aan allerhande instellingen van weldadigheid, van algemeen nut, en waaraan een menigte oorlogsverongelukten deelachtig zijn. Ik had de gewoonte, reeds geruime tijd, elke week een vaste aalmoes te geven aan een gezond lijkende, zwangere vrouw. Ik ging haar elke dag voorbij, waar ze onder het poorthuis stond van een grote bank. Zekere keer, in gezelschap van een lid uit een noodcomité, sprak deze haar hard aan, bewees haar en mij dat ze voldoende voorzien was van openbare hulp om geen honger te hebben. Sedertdien heb ik de vrouw niet meer getroffen. Had ik onnodig geholpen? Zou zij, de moeder, thans toch niet moeten ontberen? Onrust, dubbele onrust voelde ik thans en begreep eerst later de woorden van mijn vriend: "Het helpt niet de zee uit te pompen met een strohalm". Men kan niet weten, wie

wezenlijk nood heeft en in hoever, onder degenen, die hulp vragen in onze straten.

Bleven we met dit alles nu maar vrij van groter leed. Van rampen zal ik zeggen. Want wat in vredestijd te voorzien was als onvermijdelijk leed, dat gewoonlijk komt, slaat thans als een echte plaag.

Ik heb u vroeger reeds het rijke Haspengouw beschreven, het mildste en het vruchtbaarste land in België. Het begint ten noorden van Luik, op de hoogvlakte van Ans en strekt zich uit tot bezuiden Hasselt, met Tienen ten westen en Tongeren ten oosten. Deze streek is één appelboom. Verleden jaar was daar overvloed, als nooit iemand zag, aan allerhande ooft. De arbeidersstand kon met weinig geld een hoeveelheid fruit kopen. Suiker was er nog te verkrijgen en zo kwam een lekkere broodsnede met appelspijs, in plaats van dure boter. Menig kind smulde daaraan zijn buikje vol, tot groot genoegen van menige bekommerde moeder. Dit jaar zal de opbrengst gelijk staan met ten hoogste, in gewicht, het vijfde deel van verleden jaar. De kersen hebben te veel regen gehad, zoals ook de pruimen. Het ander zomer- en winterfruit gedijt nooit twee achtereenvolgende jaren. Hoe zwaar onze bevolking zal getroffen worden, kunnen we met cijfers bewijzen.

De provincie Limburg telde in 1900 juist 6360 ha boomgaard, 7600 in 1906 en moet thans zowat 8500 ha fruitbomen hebben. Een van zijn kantons, Loon, voerde in 1906 ruim 1.500.000 kilo fruit uit naar Duitsland. Loon had toen 400 ha boomgaard en had in de pluktijd daarvoor 400 werklieden nodig. Het dorpje Vliermaal, in de buurt, verkoopt jaarlijks voor 50.000 frank fruit. Gemiddeld brengt één ha boomgaard in Limburg 700 frank aan fruit op. Dit maakt op twee jaar, één goed en één slecht, 1400 frank, zodat van 8500 ha een opbrengst van 11.900.000 frank komt. In juni, verleden jaar, werd het fruit gekocht tegen een gemiddelde prijs van 10 frank. Thans biedt men

reeds 20 frank. Zo zal de geldelijke opbrengst van dit jaar tot die van verleden jaar staan als 2,5 tot 5. Het jaar 1915 bracht op 7.933.330 frank, waar 1916 slechts 3.966.665 frank zal geven. Boomgaardeigenaars en kooplieden kunnen die vermindering dragen, doch niet de werkende klasse, die de vier vijfden van haar loon zal verliezen en bovendien geen fruit tot voedsel zal hebben. De handel zal algemeen door dit verlies worden getroffen. Erger, de stroopfabrikanten zullen het fruit veel duurder moeten betalen. De stroop zal misschien in prijs verdubbelen en een echt weeldevoedsel worden. De kleine man kon ze nog verleden jaar kopen om de boter te vervangen. Wat zal hij toekomend jaar op zijn droog brood hebben? De toekomst lacht ons geenszins toe. Het einde van de oorlog schijnt ons ver, doch nog verder het einde van de ellende en van de dure tijd.

Dinsdag 4 juli 1916 – avondeditie

Men schrijft ons van Belgische zijde:

De heer Segers, minister van zeewezen, post en spoorwegen, is naar Londen gereisd, om er maatregelen te bespreken voor de bevoorrading van het bezette Belgische gebied: hij heeft er een bepaalde regeling kunnen treffen van de scheepsbevrachting.

Bovendien heeft hij aldaar de nodige maatregelen genomen om de Belgische koopvaardijvaart een behoorlijke ontwikkeling te bezorgen na de oorlog.

Na zijn terugkomst te Havre is hij naar het front gegaan om koning Albert verslag te geven over de uitslag van zijn zending.